

NAREDI SI SAM

**Domače
in
naravnos**

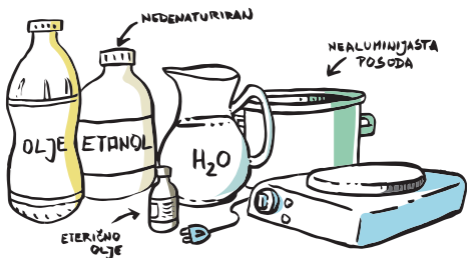
čistila za vsak dan

**ZAUPAJ NARAVI.
Pozabi na madeže.**

Recept

domače in naravno milo

Potrebščine:

Postopek dela

Pripravimo aparaturo za vodno kopel. Na grelno ploščo damo navadno posodo, ki jo do polovice napolnimo z vodo. V manjšo posodo stehramo 25 g olja in jo postavimo v večjo posodo, tako da spodnji del manjše sega v vodo, vendar se dna ne dotika.

V novo posodo damo 3,5 g NaOH (natrijev hidroksid) in ga raztopimo v 15 mL vode. Ko se raztopi, raztopino natrijevega hidroksida dodamo olju. Takoj za tem v olje zlijemo še 15 mL etanola.

Ko v posodo z oljem dodamo vse komponente, začnemo segreti. Zmes ves čas mešamo, da ne prekipi. Segrevamo približno 30 minut, oziroma tako dolgo, da se zmes strdi.

Tik pred koncem dodamo 10 kapljic eteričnega olja.

Opomba:

Natrijev hidroksid in etanol lahko kupite trgovinah z farmacevtskimi izdelki (npr. Sanolabor).

Natrijev hidroksid je zelo močna baza, zato je nujna uporaba rokavic in zaščitne halje. Pri rokovanju s kemikalijo naj bodo mladostniki pod nadzorom odrasle osebe, otrokom le-to prepovemo.

Priporočila:

Narejeno milo lahko oblikujete s pomočjo modečkov za piškote.

Iz zgoraj navedenih količin dobite približno 30g mila, milo lahko kuhate tudi v večjih količinah, le da bo postopek trajal nekoliko dlje. Milo po izdelavi en dan pustite, da dozori.

Za umivanje las
v naravi -
brezov šampon!

Žajfnice niso
samo po TV,
lahko si jo
narediš tudi
doma.

Recept

pralni prašek

Potrebščine:

AKCIJA za naredi
sam ... Za 3 L
pralnega praška
SAMO 2,5€!

VODA

NARAVNO
MILO

PRALNA
SODA

ETERIČNO
OLJE

Postopek dela

Zavreš 3,5 L vode.

Naribaš 125 g naravnega mila in ga streseš v vročo vodo. Premešaš, raztopiš, ugasneš ogenj.

V milnico streseš 200 g pralne sode in dobro premešaš. Če imaš čas, pustiš da se samo od sebe ohladi (okoli 3-4 urce). Medtem ko se hladi in trdi, prideš vsake toliko malo naokoli in res dobro premešaš, da se ne strdi preveč.

Preden predeneš v večje plastične embalaže v prašek kaneš izbrano naravno eterično olje (sivka je prijetna) in premešaš. Vonj in količina - po želji.

Odlično za
suho kožo -
za atopike

Svetovni dan
vode 22. marec

Ali veš, da lahko
plesen na oblačilih
prežene/očisti že
navadni jogurt?

Čudežna moč kisa

Top 8:

Odstranjuje vodni kamen -
Pošpricajte kis in pobrišite :)

Čisti okna – Zmešajte 2 žlički kisa s
3 litri vode, z mešanico pošpricajte
okna in jih obrišite s časopisnim
papirjem.

Odstranjuje madeže – Zmešajte 1/3 kozarca kisa z 2/3 vode,
polijte čez madež in obrišite s krpo. Postopek ponavljajte,
dokler ne odstranite čim več madeža, nato pa oblačilo operite
v pralnem stroju. Prav tako pa lahko zlijete kozarček kisa v
pralni stroj, saj bodo tako barve bolj žive, bela oblačila pa bolj
bela.

Očistite čajnik s
kisom. Zavrite
čajnik in v vodo
kanite nekaj žličk
kisa. Odstavite,
odlijte in obrišite
čajnik.

Očistite mikrovalovno
pečico z vročo vodo in
kisom. Za ostanke hrane v
mikrovalovni pečici zavrite
1/4 skodelice kisa in 1
skodelico vode. To bo
omehčalo zažgane ostanke
hrane in olajšalo čiščenje.

Razkužite in očistite
pomivalni stroj, tako
da v cikel pranja zlijete
kozarec kisa.

Če vam zaudarja odtok
v kuhinji, zlijete vanje
kis. To ponovite vsaj
enkrat tedensko.
Pustite, da kis deluje
vsaj 30 minut in
splaknite s toplo vodo.

Očistite neprijeten vonj
v hladilniku, košu za
smeti s kisom in vodo.

Čudežna moč sode

Top 5:

Pri ščetkanju zob - potreseste jo po zobni ščetki in si z njo očistite zobe.

Za mehke lase - soda blagodejno vpliva tako na lase kot na lasišče in je odlična pri odstranjevanju izdelkov za utrjevanje las. Dodajte žličko sode šamponu, vmasirajte v lasišče in izperite.

V hladilniku, pomivalnem stroju, košu za odpadke odganja neprijetne vonjave.

Za razmaščevanje površin.

Ko se potite - uporabite jo namesto rolona ali deodoranta.

Kako si umivamo zobe v naravi

Na taborih si je prav tako potrebno umiti zobe. Potem pa nastopi težava, kam izpljuniti zobno pasto. V reko, potok prav zagotovo ne. Najlažje je, da se v umivalnici izkoplje luknja, v katero se pljuva. Luknjo se na koncu taborjenja zakoplje. Namesto z zobno pasto pa si zobe lahko umijemo tudi s sodo bikarbono, ki jo dodamo stopljenemu kokosovemu olju. Za boljši okus dodamo še nekaj kapljic eteričnega olja poprove mete, limone ali pomaranče.

SODA BIKARBONA NI ENAKO PRALNA SODA!

Recept

Čistilo iz pepela

za pomivanje posode, kamina,
pečice, čiščenje stekla ...

Potrebujemo:

lesni pepel (iz drv)

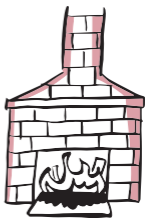
To čistilo je uporabno predvsem za pomivanje posode, čiščenje kaminov in pečic. V poštev pride le lesni pepel, brez primesi embalaže, plastike (ki jo tako ali tako ne sežigamo!).

Pepel je bazičen, zato bodimo pazljivi, da ne pride v oči! Poznamo dve vrsti priprave čistila iz pepela: čistilo v obliki paste ali pa tekoče čistilo.

Pasta

Presejani (da izločimo oglje) pepel in vodo zmešamo in dobimo pasto. Pasta je predvsem uporabna za čiščenje mastnih posod, kamina (še posebej, če ima steklena vrata) in pečic.

Tekoče

Pepel namočimo v toplo vodo, ga nekaj ur pustimo v vodi in precedimo. Precejena tekočina je odlično tekoče čistilo. Prav tako lahko pepel zavijemo v filter blago, da se izognemo precejanju. Tekoče čistilo je uporabno za umazano posodo in čiščenje stekel ter ogledal.

Okoljska marjetica (ecolabel) je znak, ki nam pove, da proizvod (čistilo, šampon ...) ustreza visokim evropskim standardom EU. Kupuj čistila in izdelke za osebno higieno, ki so opremljeni s tem znakom!

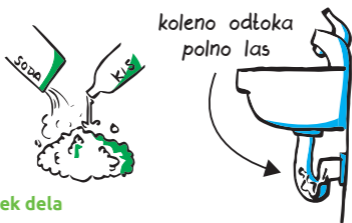

Sredstvo za odmaševanje odtokov

G. Miščičnjak, ki čisti odtoke, povzroča Zemlji več zgage kot tvoji kopalnici koristi.

Odmaševalci odtokov puščajo težko popravljive posledice v vodnem krogu.

Do zamašitve odtoka najpogosteje pride zaradi velike količine las v kolenu odtoka, kar lahko preprečimo s pobiranjem le-teh. Če pride do zamašitve se izognimo uporabi čistil za odmaševanje odtokov, saj močno onesnažijo vodotoke. Sestavljeni so iz močnih kemikalij, ki povzročajo pogin bakterij na bioloških čistilnih napravah ter drugih živih bitij v vodotokih. Naravno alternativo predstavlja mešanica sode bikarbone in kisa, kjer reakcija v obliki pene odstrani manjše čepce v odtoku. V kombinaciji s fizičnim čiščenjem (drezanje z žico, spraznitvijo začepanih kolen), to predstavlja okolju in denarnici najbolj prijazno rešitev.

Postopek dela

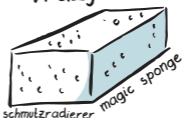
V odtok stremo 1 dcl sode bikarbone ter prelijemo z 2 dcl alkoholnega kisa. Pustimo, da mešanica deluje 2 uri, speremo z vročo vodo, ki čep odplakne. Količine potrebnih reagentov ter časa variirajo glede na velikost čepa.

Učinkovita je tudi
TVOJA ROKA!
Odvij odtok
in sčisti!

Odmaševalci odtokov povzročajo pogin vodnih organizmov ter bakterij v čistilnih napravah.

vražji čistilec

Skavtska okoljska vzgoja

skavti.si/globalno-ucenje

Skavtska okoljska vzgoja (SOV) temelji na doživljanju narave, ki vodi v dejaven in odgovoren odnos do okolja. Z izvajanjem dejavnosti v in o okolju, vzgajamo

trajnostno okoljsko zavednega posameznika. Skavtska okoljska vzgoja obsega vsa področja človekovega razvoja, čustveno - motivacijsko (imeti odnos do narave), moralno (ponotranjanje vrednot), spoznavno (znanje o naravi in okolju), telesno (gibanje v naravi), duhovno (narava kot stvarstvo) ter socialno področje (povezanost ljudi in okolja).

Globalno učenje

soc.skavt.net

Globalno državljanstvo, globalna odgovornost, kritično in kreativno razmišljanje, izbiranje okolju in ljudem prijaznega življenjskega stila,

preseganje vzorcev in iskanje rešitev onkraj okvirjev, povezanost in prepletenost vsega in vseh...

Pomembno je, da se kot posamezniki zavedamo svoje vloge v svetu in prevzamemo odgovornost za svoja dejanja. Pri tem nam pomaga globalno učenje, ki nam skuša omogočiti razumevanje svetovnih problemov ter nas opremlja z znanjem, veščinami in vrednotami, ki jih kot državljani sveta potrebujemo za soočanje z globalnimi izzivi.

Ključna odgovornost skavtov in skavtskih gibanj je, da s svojim zgledom in dejanji prispevajo k boljšemu svetu.

Ljubljana, marec 2016

Oblikovanje: Viktor Höchtel

